

Vergaderjaar 2023–2024

36 418

Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (Belastingplan 2024)

Nr. 151

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 september 2024

Bij deze stuur ik u het onderzoek naar de grenseffecten van de verhoging van de alcoholaccijns per 1 januari 2024. Dit onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de aangenomen motie Erkens c.s.¹ waarin de regering wordt verzocht te monitoren wat de effecten van de uiteindelijke accijnsverhoging zijn op de grensoverschrijdende aankopen van alcohol en andere producten door Nederlandse consumenten, wat het effect is voor de lokale middenstand in de grensregio's en wat de opbrengsten van de verhoogde accijns zijn ten opzichte van de ramingen, en hierover in gesprek te gaan met de sector.

Op 13 juni 2024 heb ik uw kamer geïnformeerd over de uitvoering van deze motie. In het eerste half jaar van 2024 zijn gesprekken met de brancheverenigingen gevoerd. Op basis van deze gesprekken is besloten om private data met betrekking tot de verkoop van alcoholische producten in te kopen. Het betreft data op productniveau van een groot deel van de Nederlandse supermarkten en slijterijen. Hiermee kan de ontwikkeling van het aantal verkochte liters per type drank (bier, wijn, sterke drank) in de grensregio vergeleken worden met de verkoopontwikkeling in het binnenland. Ongeveer 80% van de Nederlandse supermarkten en slijterijen zit in de dataset.

In het onderzoek is tevens gekeken naar de prijsontwikkeling van alcoholische dranken en de ontwikkeling van de totale alcoholaccijnsinkomsten.

Resultaten onderzoek

De algemene conclusie van de analyse is dat de accijnsverhoging per 1 januari 2024 in zeer beperkte mate heeft gezorgd voor grenseffecten. De

¹ Kamerstukken II 2023/24, 36 418, nr. 115.

analyse van de totale inkomsten uit alcoholaccijnzen laat een toegenomen accijnsopbrengst zien. Daarnaast komen uit analyse van de microdata zeer beperkte of zelfs positieve grenseffecten na de verhoging van de accijnstarieven. Omdat de verwachting is dat eventuele veranderingen van grensoverschrijdende aankopen als gevolg van de verhoging van de alcoholaccijns het sterkst zichtbaar worden in de verkopen van alcohol zijn de effecten van deze accijnsverhoging op de lokale middenstand hoogstwaarschijnlijk ook beperkt.

De Staatssecretaris van Financiën,
F.L. Idsinga